

Ljudmila Petruševska

Naš krog

V mojem spominu je nastala nekakšna zmešnjava v zvezi z zadnjimi dogodki mojega življenja, posebno še ob tem, da sem začela izgubljamti vid. Ali je ob teh petkovih žurih minilo deset, nemara petnajst let, zvrstili so se češki, poljski, kitajski ali jugoslovanski dogodki, bili so takšni in takšni procesi, potem procesi zoper tiste, ki so protestirali zoper rabsodbe prvih procesov, potem procesi zoper tiste, ki so zbirali denar za pomoč družinam zapornikov v taboriščih – vse to je odvihralo mimo. Včasih so priletele zablodele ptice iz drugih sosednjih področij človeškega ravnanja in nehanja. Ob petkih se je kar navadil prihajati okrajni miličnik Valera, mož, ki je obvladal samoobrambo brez orožja, nadut in samozavesten. Ob petkih se stanovanjska vrata niso zapirala, neposredno s pločnika so vodile tri stopnice – potem pa že vrata: ko je prišel prvič, je od vseh zahteval dokumente v zvezi s pritožbo stanovalcev iz nasproti stoječe hiše na Stulini ulici zaradi prehudega hrupa po enajsti uri zvečer tja do petih zjutraj. Valera je pozorno pregledal dokumente vseh, še bolj pa to, ali jih sploh imamo, saj nihče izmed fantov ni imel potnih listov. Pri dekletih jih ni preverjal, to je potem navajalo na misel, da je Valera nekoga iskal, in ves naslednji teden se je živahno in živčno telefonarilo zdaj sem zdaj tja, vsi smo bili zmedeni od tesnobe, prestrašeni in čisto iz sebe. Res, v našo tihotno družino, v kateri je ropotal samo magnetofon, je vdrla nekakšna nevarnost, vpričo Valere in preverjanja dokumentov smo se znašli v središču dogajanj. Naslednji petek so vsi že natanko predvidevali, da Valera išče ameriškega Rusa Ljovko, ki že leto dni živi z zapadlo vizo, potikajoč se po zasebnih stanovanjih in brlogih, pa ne, ker se ne bi maral vrniti v Združene države, kratko in malo je zamudil rok, za kar je, kot so mu povedali, po naših zakonih predviden zapor, in takrat se je začel skrivati, vsi pa so ga sprejemali s hrupom in smehom, pri Mariši pa ga nisem videla niti enkrat, pri Marišinih stanovalskih sosedih, sumljivi družčini, ki so jo sestavljali dve večni študentki brez stalnega dovoljenja za moskovsko bivanje in dva njuna sostanovalca različnih narodnosti, pa je Amerika-

nec Ljovka včasih prenočil na tleh in nekoč po naključju, kot sta pripovedovali študentki, ko je prišel po rubelj, preživel noč z ministrovo hčerko Rimko iz drugega letnika novinarske fakultete. O Amerikancu Ljovki potem ni bilo več ne duha ne sluha. Rimka pa se ni gnala in je zdaj, pravijo, stikala po vseh beznicah in iskala Ljovka, ki mu je po ruskem gledanju dala vse. Odtistihmal, pravijo, Ljovka ni več prenočeval v Stulini ulici, Valera je prihajal potemtakem zaman.

Vendar je Valera spet prišel pet minut čez enajsto, da bi izključili magnetofon, magnetofon smo izključili in posedeli, potihoma pili, Valera pa je sedel z nejasnimi nameni: morda se je odločil, da pričaka Ljovka, morda pa je kratko in malo moral priti naši krotki družini do dna, pa je obsedel in ni odšel. Mariša, ki je druge z vso ihto prepričevala, da so vsi ljudje zanimivi, pri njej so kar naprej prenočevali zgubljeni s kolodvorov, mesec dni je živel pri njej ženska s paralizirano enoletno deklico, prišla je v pediatrični inštitut na posvet, vendar ni imela pravice do hospitalizacije – Mariša torej je prva našla ključ in se začela obnašati tako, kot da je Valera nesrečen in osamljen človek, v tej hiši pa seveda nobenemu neznancu niso odrekli strehe, le da se je poredkoma kdo odločil, da bi bil v nadlego. Mariša in za njo tudi Serž sta se začela z Valero vneto pogovarjati o raznih temah, ponudila sta mu kozarec čistega vina, zraven pa črnega kruha in sira, edino, kar je bilo na mizi, in Valera se ni ognil nobenemu vprašanju in niti za hipec ni občutil, da bi bilo njegovo samoljubje kakorkoli prizadeto. Tako je denimo Serž vprašal:

»Ti, ali si šel k milici zaradi dovoljenja za bivanje?«

»Dovoljenje sem imel že poprej,« je odvrnil Valera.

»In kaj delaš?«

»Naporno področje,« je odgovoril Valera, »obvladam sambo, samoobrambo brez orožja, sem sambist, toda zaradi poškodbe ramena že v armadi nisem dobil drugega razreda. V samoobrambi brez orožja, ko te dobijo v klešče, moraš spustiti zvočni signal.«

»Kakšen zvočni signal?« sem vprašala jaz.

»No, opravičujem se za izraz, da vsaj prdneš ali spustiš plin, da ti ne zlomijo roke.«

Takoj sem vprašala, kako je mogoče prdniti na ukaz.

Valera je odvrnil, da se mu ni posrečilo spustiti močnega zvočnega signala in da so mu izpahnili roko v ramenu, tako je dobil tretji razred. Potem je Valera, loveč sapo, razložil svoje stališče o sedanjem položaju in o tem, da se bo kmalu vse zasukalo in da bo vse tako kot pod Stalinom, pod Stalinom pa je bil red.

Kratko in malo, ves naš večer je mineval v sociološkem preučevanju značaja, navsezadnje pa se je on bodisi izkazal za bolj iznajdljivega ali pa je bilo naše skupno ravnanje pasivno, toda namesto običajnega anketiranja, kakor se je to pri nas kdove kolikokrat že dogajalo z zablodelimi prostitutkami, ki jih je sem vlečil Andrej, ali s tistimi, ki so se iz

zanimanja za glasbo ustavljali na tihi Stulini ulici in čez okensko polico navezali z nami pogovor pa navsezadnje zlezli v sobo prav tu čez in so morali potem odgovarjati na celo kopico vprašanj – tokrat se je zasukalo drugače, in Valera, ki se konkretno ni dotaknil svojih službenih obveznosti, nas je polno uro na ves glas poučeval, kako je bilo pod Stalinom, in nihče mu ni naravnost ugovarjal, vsi so se očitno bali provokacije, strah jih je bilo, da bi pred predstavnikom oblasti razlagali svoje nazore, sicer pa je bilo med nami splošno sprejeto, da je izražanje lastnih nazorov nekakšna otročarija, še toliko bolj pred prismojenim zmuzljivim neznanecem Valero, ki je prišel z nejasnimi nameni in zdaj sedel za uborno okroglo mizo v beraški sobici Mariše in Serža.

Ob dvanajstih so vsi nekako osramočeni vstali in se začeli odpravljati, Valera pa ne. Ali je moral Valera nekje prebiti noč dežurstva ali pa je imel jasno določeno nalogo, obsedel je pač pri Mariši in Seržu do jutra, in Serž je povedal svoje mnenje, kar je bilo potem množicam prek Mariše sporočeno po telefonu, da je namreč to najbolj zanimiv človek, kar jih je bil srečal v zadnjih štirih letih, a to je bila njegova obrambna formulacija in nič drugega. Serž se je povsem posvetil Valeri, medtem ko se je Mariša odpravila leč na tla v Sonječkino sobo, Serž pa je kot možak ostal in srebal z Valero čaj iz šentjanžveve rože, poln čajnik tekočine, ki žene na vodo, pri čemer Valera niti enkrat ni stopil na stranišče, odšel je šele takrat, ko je bilo konec njegovega dežuranja na tem območju. Valera očitno ni hotel zapustiti OT¹ niti za hipec in se je izkazal s svojo vztrajnostjo. Serž pa sam tudi ni šel proč, saj se je bal preiskave, ko ga ne bi bilo zraven.

Kakorkoli že, tisti petek je bil petek zasliševalskega mučenja, vsi pa smo bili hudo namrgodeni. Še Lenka Marčukajte niti enkrat ni sedla komu na kolena, Valeri pa sploh ne, tudi Žora ni niti enkrat kriknil skozi podoknico mimoidočim šolarkam »Devičke!«, samo jaz sem naprej in naprej spraševala, kako se ti sambisti navadijo izpuščati zvočne signale – ali z močjo volje ali s posebno prehrano. To vprašanje sem gonila ves večer, Valera pa se je otepal prav tega – namreč o oddajanju signalov. Kar nekam se je mrščil, se izmikal tej stvari, niti enkrat več ni omenil teh zvočnih signalov in me tako kot vsi zasovražil od prvega trenutka in za vse večne čase. Vendar se ni mogel izmazati, saj grda beseda, ki se je kar naprej ponavljala, očitno ni v neobjavljenem spisku takih besed, zaradi katerih te na javnem prostoru vtaknejo za rešetke za petnajst dni, toliko bolj, ker jo je Valera sam prvi izgovoril. Jaz pa sem se edina vmešavala v ta pametnjakarski pogovor, ki ga je s primernimi vprašanji sprožil Serž, v upanju, da se bo vendarle postavil v položaj porogljivega opazovalca življenjskih pojavov, za kakršnega bi lahko imeli Valero, toda Valera se ni hotel požvižgati na očetovska vprašanja Serža, ampak je kar naravnost blebetal spričo svojega uradnega položaja

¹ Opazovalna točka.

ja nevarne reči glede tega, da prenekateri veliko razumejo in da boste prav kmalu vsi odkorakali tja in da bo gospodar že prišel.

»Pa vendar,« sem sitnarila naprej, »kje vas naučijo spuščati pline? Vi se tega očitno niste navadili, saj jih niste mogli spustiti o pravem času in niste dobili razreda.«

»V vojski so taki fantje, takšen tehnični kader,« je nadaljeval Valera, »v rokah imajo tehniko, v rokah imajo vse, ti fantje se spoznajo, glavo imajo na pravem mestu.«

Serž pa je na primer spraševal, ali mora ponoči pogosto dežurati in kje so mu dali sobico. Mariša je s svojo običajno dobrohotnostjo in prizanesljivostjo v glasu poizvedovala, ali je Valera oženjen in ali ima kaj otrok. Tanja, naša Valkira in lepotečka, se je samo potihoma smehljala in nagnjena nad skodelico polglasno komentirala posebno živahne Valerine replike in se kar naprej obračala na Žoro, kakor da mu daje oporo v tem zapletenem položaju, ko je ta napol Žid pokazal Valeri potni list (tokrat je edini imel potni list pri sebi), ki ga je Valera na glas odzlogoval: »Georgij Aleksandrovič Perevoščikov, Rus.«

No, Valera je tudi pri svojem drugem obisku zahteval, naj pokažemo potne liste, in spet je preveril Seržev potni list, a tudi tokrat ni dobil potnega lista ne od Andreja ne od mojega Kolje ne od nikogar, ki ga je po naključju zaneslo na ta nevarni zabavni večer – od kristjana Zilbermana, ki je poredkoma bival v Moskvi in je bil hudo prestrašen, pa je namesto potnega lista pokazal svojo staro študentovsko izkaznico, s katero je stalno dobival železniške vozovnice s popustom. Valera je Zilbermanu vzel izkaznico, jo meni nič tebi nič vtaknil v žep, Zilberman pa se je izmazal, ko je na ves glas vprašal, kje imamo stranišče. Čeprav je sprva grozilo, da bo Valera pritisnil Zilbermana ob zid in nazadnje ugotovil njegovo identiteto, ni stopil za njim niti koraka, mi pa smo vsi obnemeli in si gnali k srcu, kako se bo ubogi Zilberman zdaj tresel ko šiba na vodi, na vse to pa še ta njegov položaj, ko da bi bil privezan. Toda Valeri očitno ni šlo za Zilbermana.

Mene je zanimalo, kako se bo obnašal ovadah Andrej, vendar je ravnal prav tako previdno in zadržano. Brž ko so ugasnili magnetofon, je bil Andrej ob možnosti, da bi plesal, s komer bi se mu hotelo plesati, ampak je plesal iz objestnosti. Kdaj pa kdaj sploh ni plesal, njegova žena Nadja, ki se je čisto zanemarila, je ne glede na svoj videz izprijene mladenke tisti trenutek prav tako sedela ko lipov bog in bila nazadnje ljubosumna – tako je torej Andrej sedel poleg svoje Nadje. Nadjin oče pa je bil polkovnik z možnostjo napredovanja in Nadja je vse besede Valere kot mlajšega kadra sprejemala samo s takega vidika, da je na vprašanje Serža, kakšen čin so mu vendarle dali, Valera odgovoril, da so prenekateri želeli, da mu ga sploh ne bi dali, njemu pa so takoj pripeli poročnika. Nadja se je edina med vsemi nemudoma znašla, začela je hoditi sem in tja, odvedla Andreja telefonirat neki Iročki, potem pa Andreja sploh odvela, Valera pa na to sploh ni reagiral. Ko bi bili mi

vsi odšli, bi bil on nemara kljub temu ostal, tu je bila njegova točka – morda pa tudi ne.

S Koljo tokrat nisva zapravljala denarja za taksi, ampak sva po metroju ujela avtobus in prišla prav spodobno domov in opazila, da Aljoška ob pol dveh ponoči še ne spi, ampak drema pred televizorjem, ekran pa gori v prazno. To je bila najina prva nočna vrnitev s petkovega žura – ne pa jutranja, in ugotovila sva, da Aljoška po svoje tudi praznuje to noč, ko pa sem ga dajala spat, je rekel, da se boji spati sam in da ga je strah ugasniti luč. Res, vse luči so bile prižgane, pa saj Aljoške poprej ni bilo strah, toda prej je kajpak še živel ded, nedavno tega pa je ded, moj oče, umrl, moja mati pa je umrla tri mesece pred tem, isto zimo sem izgubila starše, mati je umrla od boleznih ledvic, ki se je nekaj časa kazala tudi pri meni in ki se začenja s slepoto. Kakorkoli že, opazila sem, da se Aljoška boji zaspati, kadar ni nikogar doma. Očitno sta pred njim vstajali senci dedka in babice, moj oče in mati sta ga vzgajala in razvajala, zdaj pa bo Aljoška sploh ostal sam, ko vem, da bom morala tudi sama kmalu umreti, moj dobri, vpričo drugih molčeči Kolja, ki se je doma dolgočasil ali pa grdo kričal na Aljoško, kadar je ta jedel skupaj z nama – ta Kolja pa se je očitno pripravljal, da me zapusti, a pri tem ni odhajal nikamor drugam kot prav k Maši.

Povedala sem že, da so nad našim mirnim petkovim gnezdom zvihrala mnoga leta, Andrej je iz zlatolasega mladostnega Parisa postal oče, zavržen mož, ovaduh na ekspedicijski ladji, pa spet zakonski mož in posestnik lepega kooperativnega stanovanja, ki ga je polkovnik kupil za Nadjušo, in navsezadnje alkoholik; še zmerom je ljubil samo Marišo, vse od študentovskih let, in Mariša je to vedela in cenila, vse druge dame na njegovi življenjski poti so bile kratko in malo nadomestek. Poglavitna točka Andrejevega programa pa so bili plesi, en ali dva neizogibna plesa na leto.

Žora je prav tako zrasel iz objestnega študenta v skromnega, revnega starejšega znanstvenega sodelavca v najbolj ceneni srajci in hlačah temnosive barve, očeta treh otrok, nekakšnega bodočega akademika in nagrajenca brez pretenzij, toda v njem je zmerom živelo in ostalo v srcu eno: ljubezen do Mariše, ki je od nekdanj ljubila samo Serža pa nikogar drugega.

Seveda je tudi moj Kolja oboževal in ljubil Marišo, že v prvem letniku na inštitutu sta na Marišino spodbudo čisto ponorela, in ta igra se je vlekla prav dotlej, dokler ni bilo tako daleč, da je Serž, ki je osvojil lepo Marišo, zaživel z njo in tako nenadoma našel žensko, ki jo je ljubil že od šolskih klopi naprej, nekoč na novoletni praznik pa, ko so se vsi napili in igrali šarado, je dejal: »Zdaj pa grem in pokličem ljubico,« – da je vse zadelo ko strela z jasnega, kajti če so moški ljubili Marišo in šteli Serža za enkratnega človeka, potem smo vsi čez vso mero imeli radi Marišo in Serža, Serža so kar naprej imeli vsi na jeziku, čeprav je sam bolj malo govoril, tako ga je pač povzdigovala v nebesa Mariša, ki ga je

oboževala zdaj kot mati, zdaj kot sodelavka, vzhičena je bila ob sleherni njegovi besedi in gibu, ker ga je svoj čas, še v prvem letniku, ko se je Serž ob vseh drugih zagledal vanjo in ji predlagal, da se vzameta, in pri njej spal, zapustila, najela sobico z nekim Žanom, se vdala ljubezenskim strastem in se odpovedala prvi in čisti Serževi ljubezni, potem pa jo je Serž zavrzel, in se sama po svoji volji vrnila k Seržu, potem ko se je za vse večne čase odpovedala misli na erotično strast čez plot, sama mu je predlagala, da se poročita, in sta se vzela, Mariša pa se je včasih v svetem ognju zagovorila, da je Serž – kristalna čaša. Jaz bi ji zdaj rekla, naj nikar ne spi s kristalno čašo, to le ne gre, če pa že, potem se pač porežeš. Toda takrat smo vsi živeli na pohodih in ob tabornih ognjih, pili smo suho vino, vsemu smo se zviška posmihali in se nismo dotikali spolnih stvari, saj smo bili premladi in nismo vedeli, kaj nas čaka; kar se tiče spolnosti, je vso družčino vznemirjalo samo to, da sem imela bele kopalke, skozi katere se je vse videlo, in ljudje so se norčevali iz mene, kakor so vedeli in znali; to se je dogajalo, ko smo vsi živeli v šotorčkih kje ob morskem obrežju, spolnost pa je prihajala na dan tudi takrat, ko se je Žora pritoževal, da ni slačilnice in da je zato težko v morje. Sicer pa je taisti Žora vpil na oddihajoče se predstavnice ženskega spola, da potrebujejo pošten abortarij, Andrej je v romantičnem zanosu odhajal na plese kakih šest kilometrov daleč v mesto Simeiz k jetičnim dekletom, Serž se je vztrajno šel podvodni ribolov in tako kazal svojo močatost, jaz pa sem ponoči vse slišala, ko je iz njunega šotora prihajalo enakomerno potrkavanje, toda Mariši je zmerom gorel v očeh nemirni ogenj, to pa ni povedalo nič lepega o sposobnostih Serža, fantje so bili ko na trnih zaradi Mariše, videti je bilo, ko da hočejo kolektivno zapolniti vrzel, vendar tega niso zmogli. Pravzaprav je ta seksualni ogenj, ki je gotal Marišo, boginjo ljubezni, hkrati z njeno nedostopnostjo tako dolgo omogočal, da smo se toliko časa držali naše skupne družčine, saj je tuja ljubezen nalezljiva, to je že dokazano. Dekleta smo ljubile Serža in obenem tudi Marišo, vznemirjale smo se zaradi nje in bile prav tako kot ona raztrgane na dele, vendar po svoje, po eni plati smo ljubile Serža in sanjale, da bi bile na mestu Mariše, po drugi plati pa to ni bilo mogoče zaradi vdanosti Mariši, zaradi ljubezni in sočutja do nje. Kratko in malo, vse je bilo prežeto z nedeljivo ljubeznijo Mariše in Serža, z neuresničljivostjo njune ljubezni, in vsi so drezali v to. Serž je bil besen, bil je edini, ki je užival vse pravice. Enkrat pa je ta tvor, čeprav ne do kraja, počil, ko je med običajnimi nedolžnimi seksualnimi pogovori pri mizi – to so bili pogovori čistih ljudi, zato so lahko govorili o čemerkoli že – beseda nanesla na knjigo poljskega avtorja »Seksopatologija«. To je bilo nekaj novega za vso našo družčino, v kateri je doslej vsakdo živel tako, ko da gre za nekaj edinstvenega, česar sam ne pogledaš in tudi drugim ne pokažeš. Novi val vednosti pa se je dotaknil tudi našega krožka in rekla sem:

»Pripovedovali so mi o knjižici 'Seksopatologija', v njej je spolni

akt razdeljen na stadije, ko zakonca vzburljato drug drugega. Serž, veš, menda je treba najprej ljubkovati partnerjev uheljček. Kaže, da je to erogena cona!»

Vsi so obnemeli, Serž pa je brž usekal, da me z vso ostrino zavrača, začel je pljuvati okrog sebe in kričati, jaz pa sem obsedela kot prikovana, saj sem zadela v črno.

Toda to je bilo še prej, preden je Serž našel ljubo na svoji ulici otroštva, srečal svojo mladostno romantično sanjo, zdaj jedro temnolasko, kot so vedeli povedati nekateri poučeni ljudje, in še preden je v stanovanje na Stulini ulici začel redno zahajati miličnik Valera in se tako bojevati za tišino po enajsti uri zvečer tja do sedme zjutraj, in tudi preden sem začela polagoma opazati, da izgubljam vid, pa še preden sem odkrila, da je Mariša ljubosumna na mojega Koljo zaradi Lenke Marčukajte.

Torej so se v hipu odmotali vsi vozli: Serž ni več prenočeval doma, odpadli so vsi petki, začeli pa so se enaki žuri na varnem kraju, v sobi Valkire Tanje, pa čeprav ob navzočnosti njenega mladega sina, ki je bil zaradi matere ljubosumen na čisto vse. Pozneje so mladeniča izolirali, saj so ga ob petkih pošiljali prenočevati skupaj z dekletom Sonječko na Stulino ulico, in s tem v zvezi sem pripomnila, da je za otroka koristno, če spita drug ob drugem, vendar so me kot vselej preslišali, čeprav sem govorila resnico.

Sploh je prihrumel nekakšen val burnega življenja v predahih med petkovimi srečanji: Mariši je umrl oče, ko jo je obiskal na Stulini ulici, ravno na tej ulici je tisti večer prišel na neprimernem kraju pod avto, in kot je pokazala obdukcija, celo v opitem stanju, saj se ga je Marišin oče pred odhodom domov strahovito nalokal s Seržem. Vse se je zavozlalo v tej strahotni nesreči: to, da se je hotel Marišin oče po moško pogovoriti s Seržem, zakaj zavrača Marišo, in to, da je pogovor potekal zvečer, ko Sonječka še ni spala, Mariša in Serž pa sta pred Sonječko skrivala, da Serž ne prenočuje doma, Serž je ljubeče spravljal Sonječko spat in šele takrat odhajal k drugi, zjutraj pa se je Sonja tako ali tako prebujala za v šolo, ko je Serž že bil na poti na delo, po opravljenem delu, med šesto in deveto, pa je Serž pazil na hčerko, se ji posvečal z muziko in si z njo izmišljal pravljice – in prav v tem ljubeznivem predahu se je naslikal namrgodeni Marišin oče, ki je, mimogrede povedano, že dolgo tudi sam živel z drugo družino, imel veliko in bridko izkušnjo in novega sina pri dvanajstih. Marišin oče se ga je nacedil, klatil tjavdan bog si ga vedi kaj in tjavdan končal pod avtom tik pred pragom hčerkinе hiše, na Stulini ulici, v tihotni večerni uri ob pol desetih.

V istem času je tiho ugasnila moja mati, ki je shujšala z osemdesetih na sedemindvajset kilogramov, pri tem pa je pogumno umirala, bodrila druge in tudi mene, zdravniki pa so tik pred njenim koncem hoteli najti bulo, ki je ni imela, jo odkrili, po naključju prišli črevo k trebušni mreni in jo pustili, da je umrla z za pest veliko odprto rano, in ko so nam jo mrtvo skotalili ven, razparano in zakrpano do podbradka

in z luknjo v trebuhu, si nisem mogla predstavljati, kaj vse se lahko nameri človeku, in začela sem preudarjati, da to ni moja mama, ampak da je moja mama nekje drugje. Kolje pri vseh teh procedurah ni bilo poleg, saj sva bila z njim formalno narazen že pet let, vendar nihče ni plačal ločitve, z bogala sva se, da bova kratko in malo bivala skupaj kot mož in žena brez zahtev, živela sva skupaj, kot pač vsi živijo, tedaj pa je on očitno plačal ločitev in mi po pogrebu modro predlagal, naj plačam tudi sama, in jaz sem plačala. Potem je umrl moj očka, na smrt prizadet od bridkosti, končal je za infarkt, lahko in srečno, v spanju, tako da sem ponoči, ko sem vstala, da bi pokrila Aljoško, opazila, da papa ne diha več. Spet sem legla, poležala do jutra in odpeljala Aljoško v šolo, potem pa še očka v mrtvašnico.

Prevedel Ciril Stani